

Sammenhæng mellem stald og sundhed

v/bygningsrådgiver Anja Juul Freudendal, LMO

Data indsamling

Breve udsendt til alle bedrifter i Danmark som får besøg af afkomsinspektører (90 %)

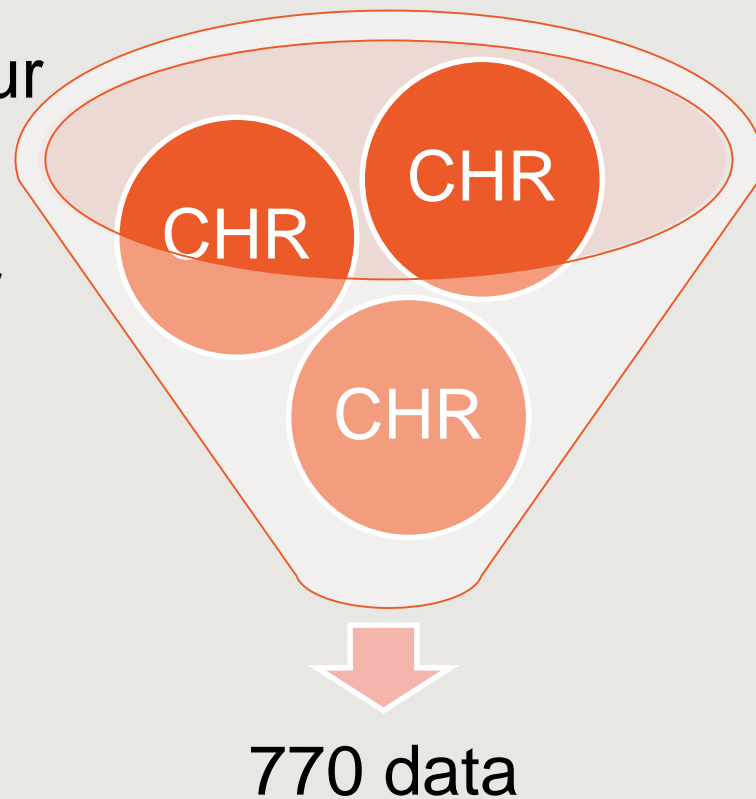
Breve skulle underskrives som tilladelse for dataindsamling

Herefter samlede inspektørerne data ind på

- Staldsystem
- Gulvtype og skrabersystem
- Underlag i sengebåse
- Type af foderbord
 - Placering
 - Antal rækker pr. foderbord
 - Inventar
- Tagtype
- Ungdyropstaldning

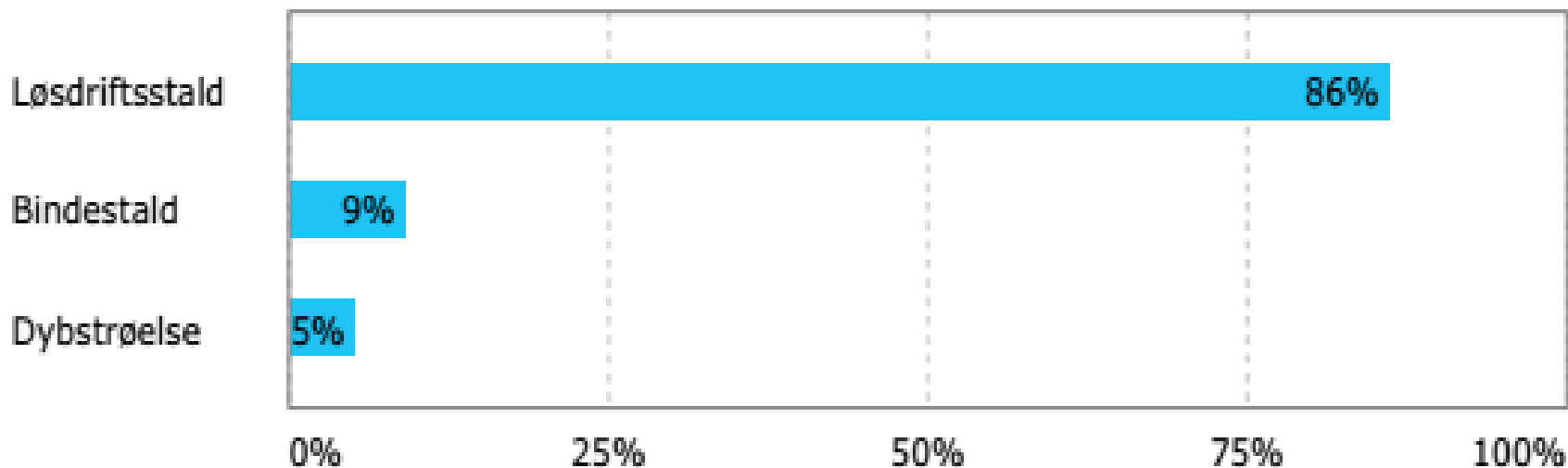
Data indsamlet

- 863 registreringer kom retur
- Efter sortering
 - 770 brugbare registreringer

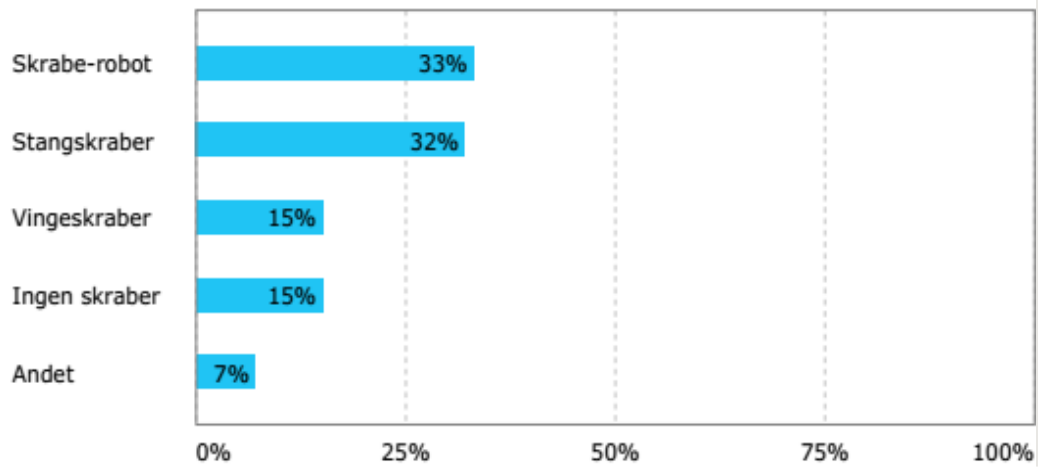
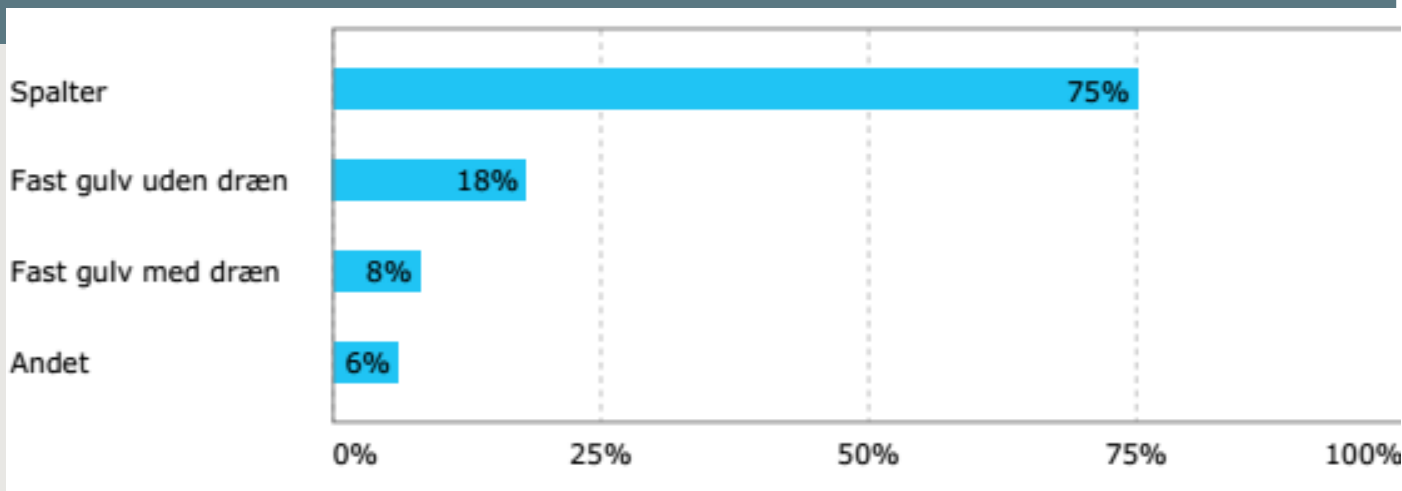
Staldsystem

Hovedparten er løsdrift

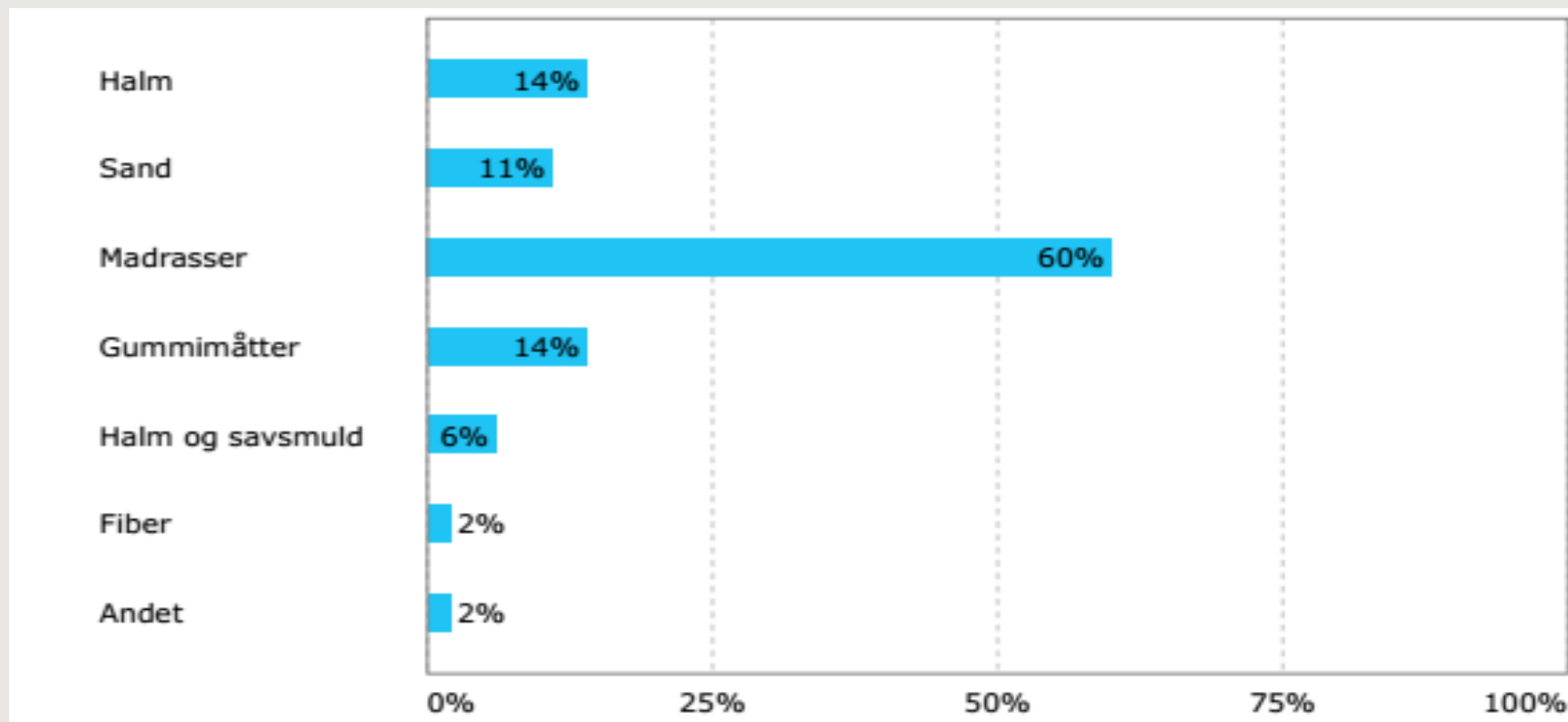
Gulvtype og skraberstype

Hovedparten med spaltegulv

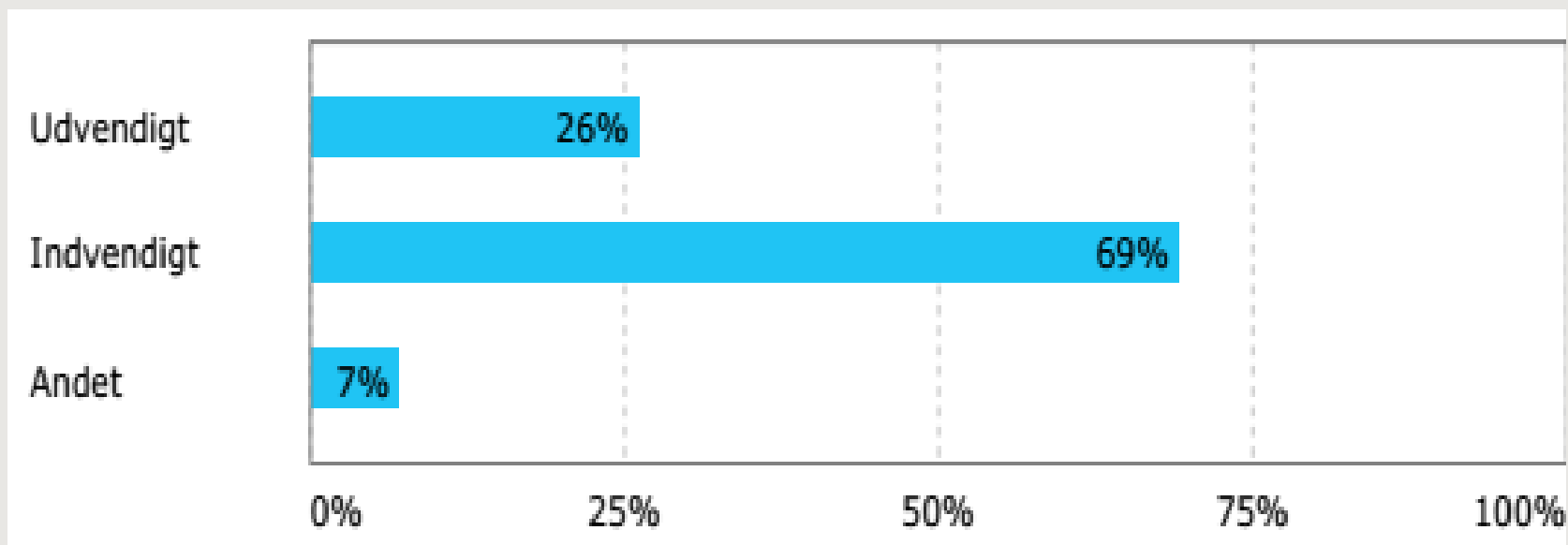
Underlag i sengebåse

Hovedparten har madrasser

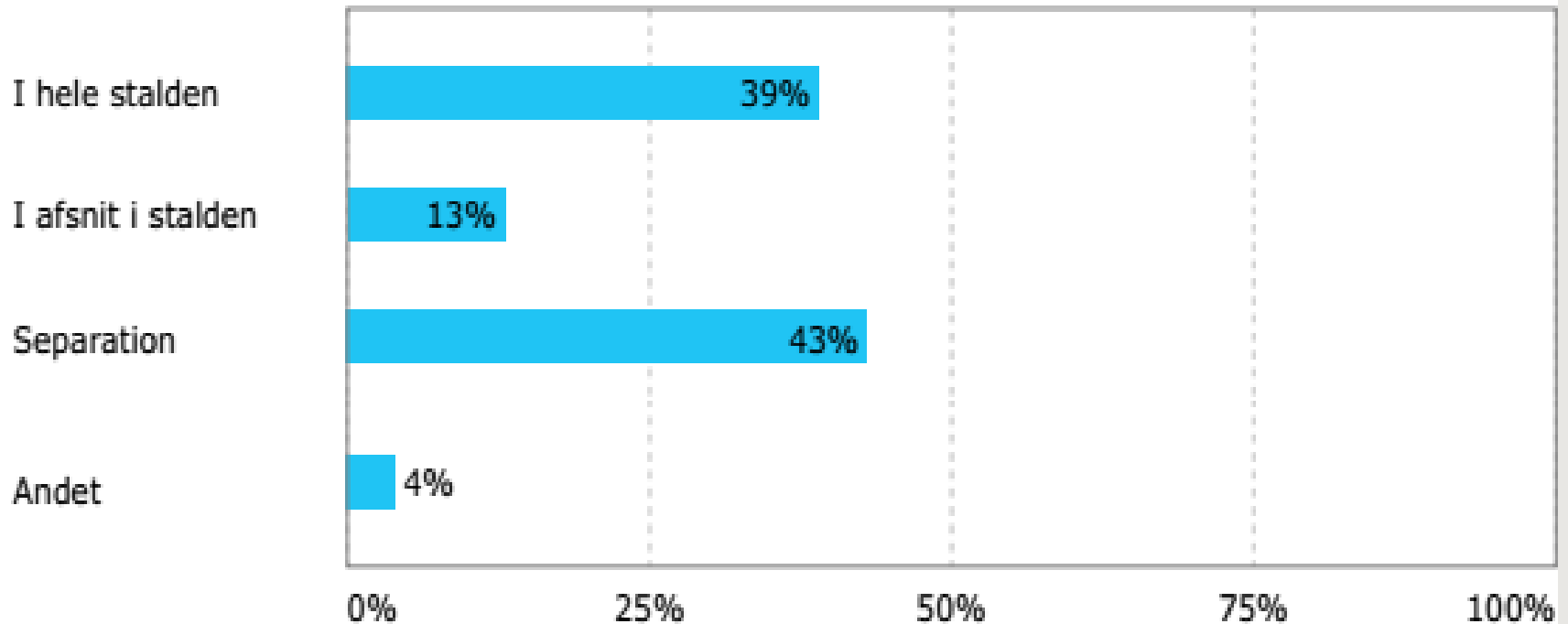

Type af foderbord

Hovedparten indvendigt og 3 rækker på hver side

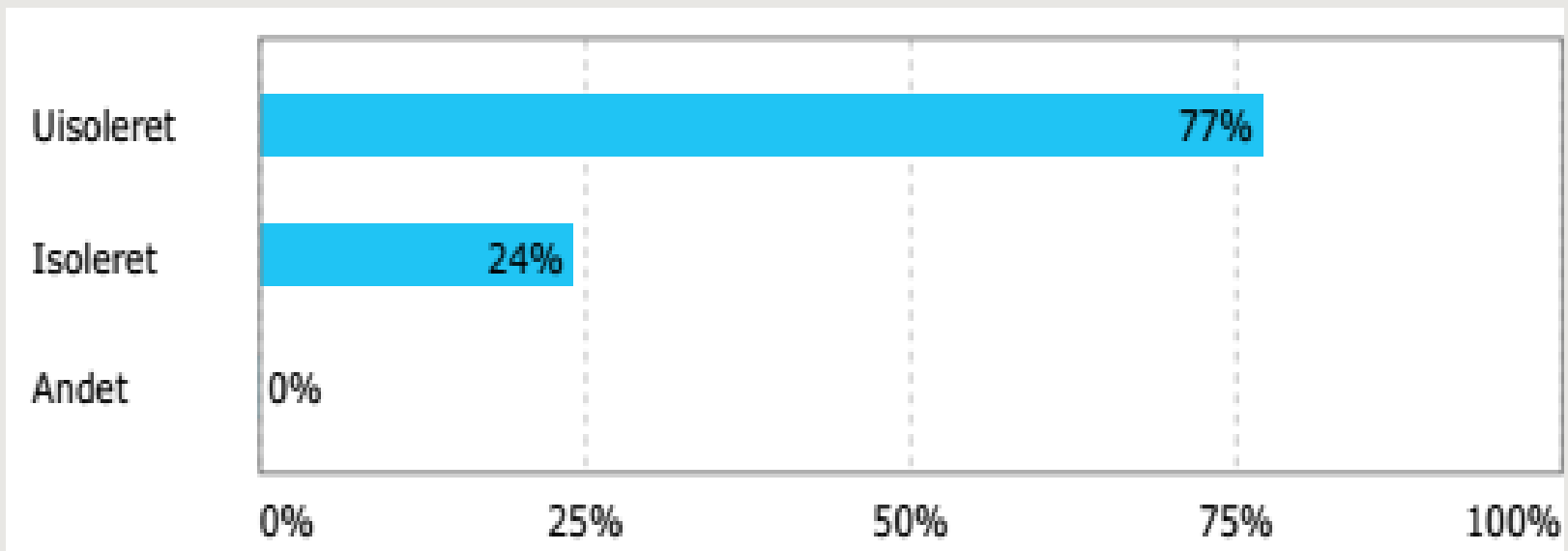

Type inventar – fanggitter placering

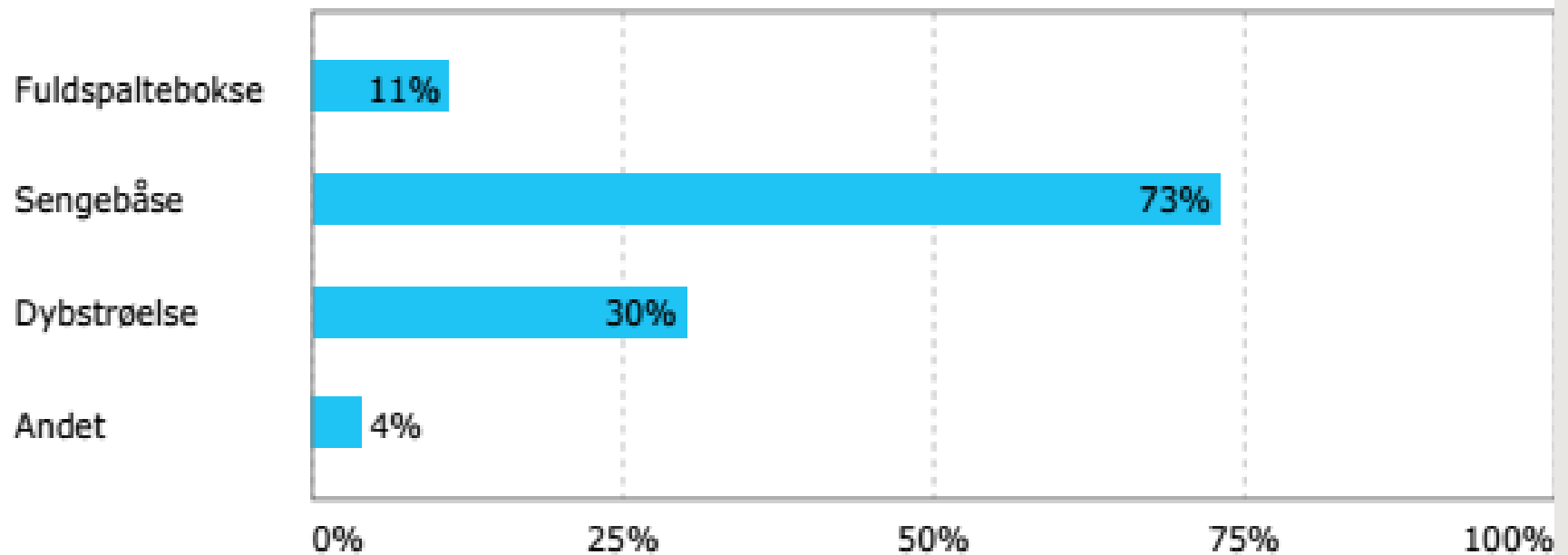
Tagtype

Hovedparten har uisoleret tag

Ungdyropstaldning

Hovedparten i sengebåse

Ny dataindsamling for samme besætninger

Informationer hentes i database

- Antal årskøer
- Race
- Ydelse
- Celletal
- Kodødelighed
- Holdbarhed/levealder
- Lemmer (byld i hvid linje, løs hvid linje og tånekrose)

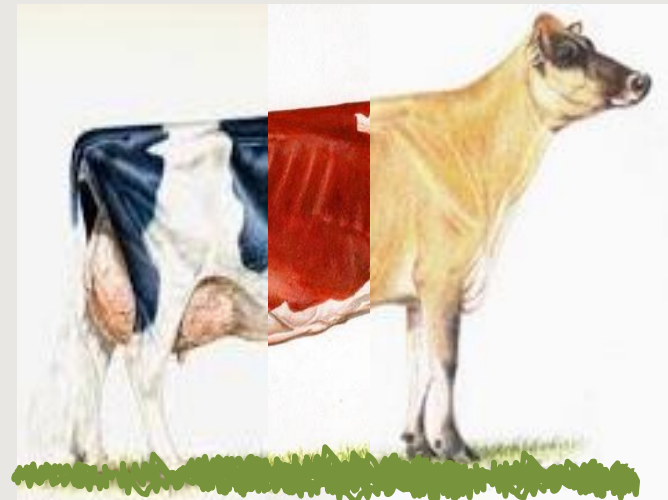

Fordeling af dyr i analysen

Information	Gns.
Antal årskøer	193

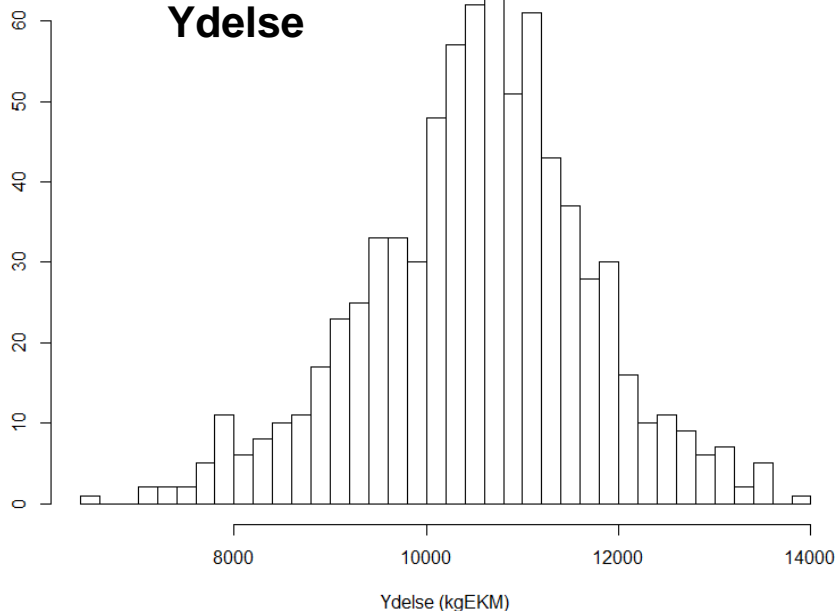
Race	Procent
SDM	79
Jersey	19,5
Krydsning	1,5

Information	Gns.
Kodødelighed	2,79

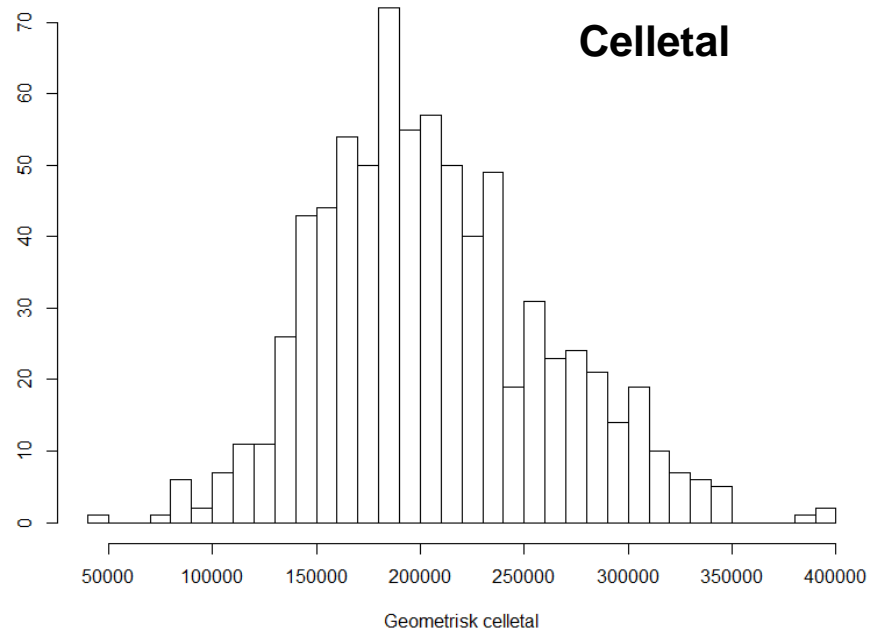
Ydelse og celletal

Ydelse

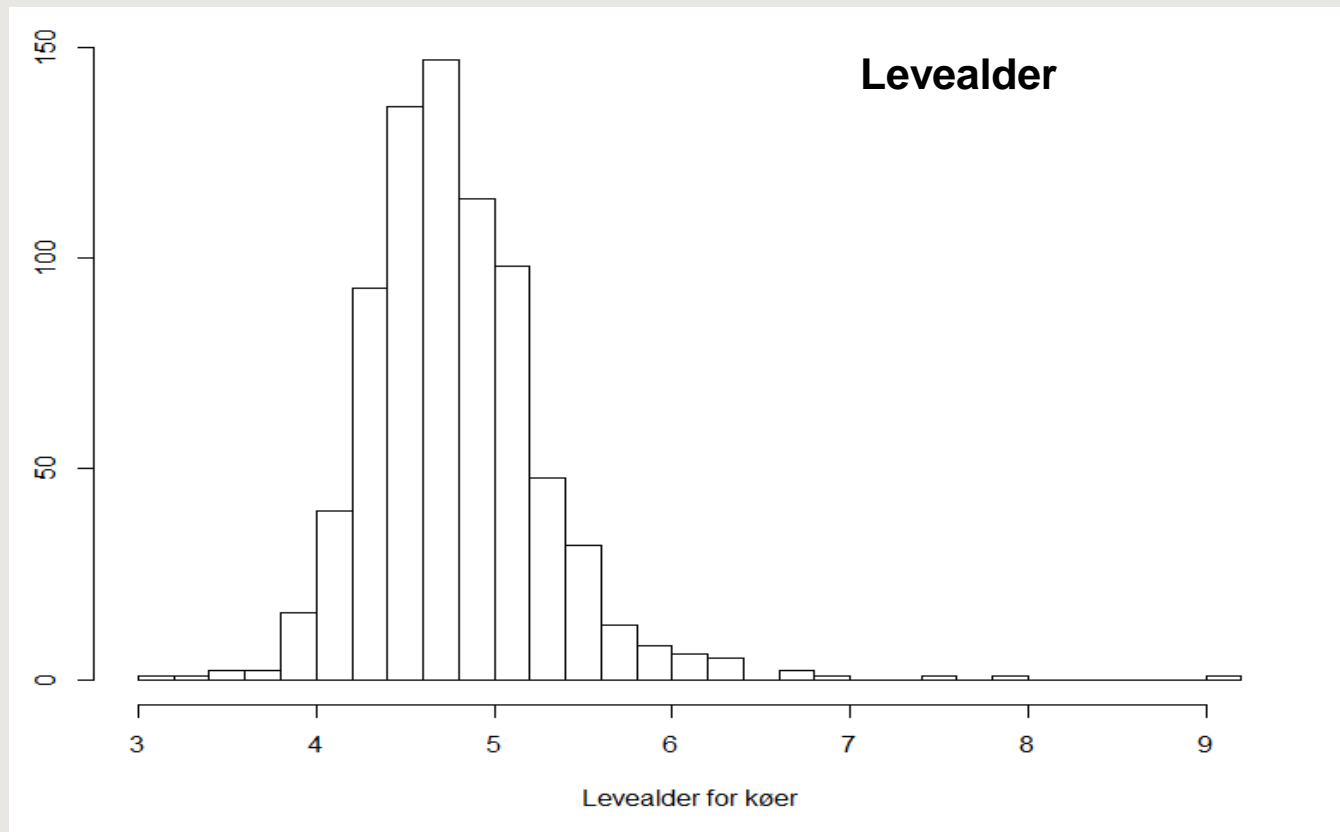
Gennemsnit: 10.531

Celletal

Gennemsnit: 206.366

Levealder

Gennemsnit: 4,78 år

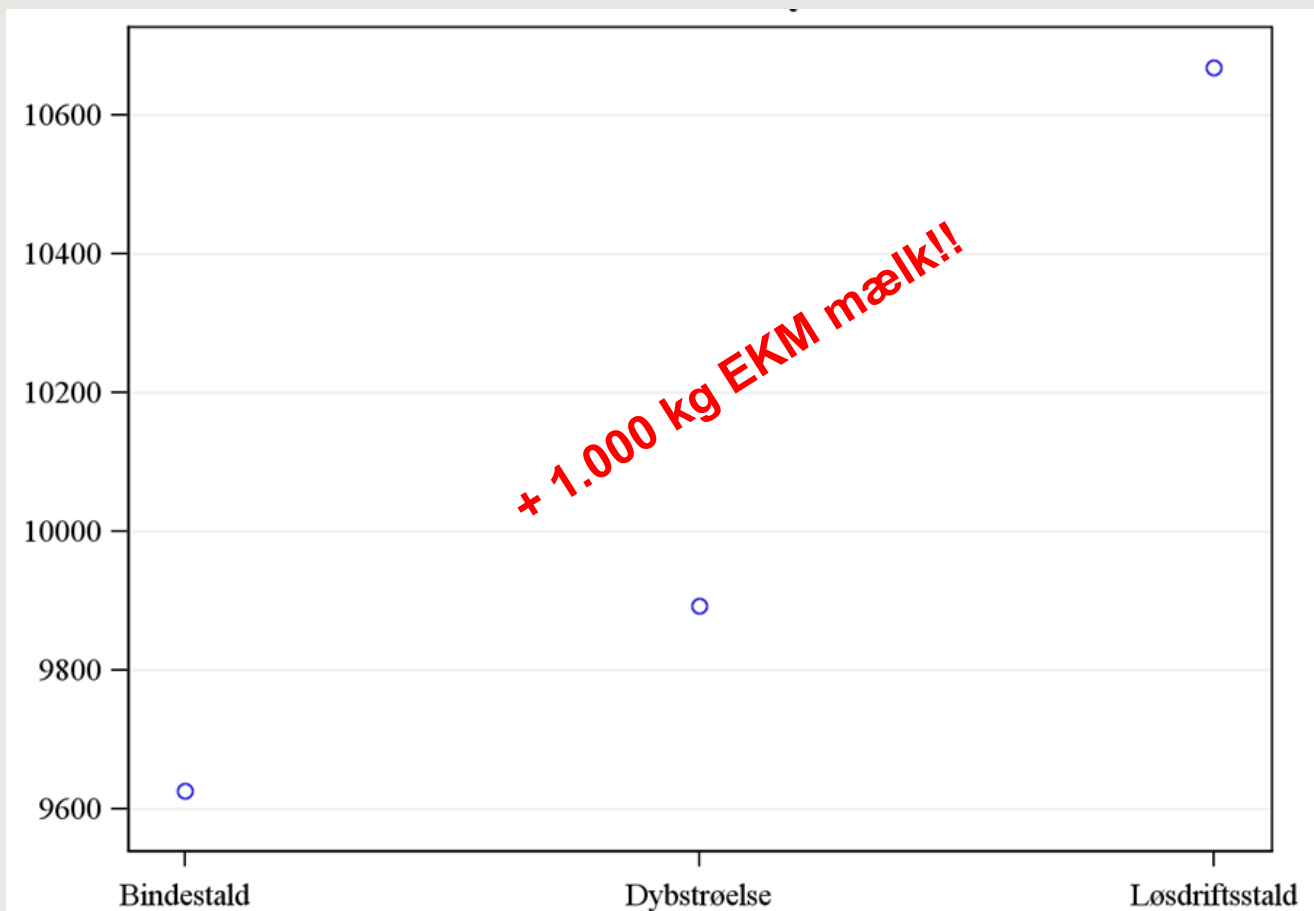
Sammenhæng mellem stald og ydelse i data?

	Ydelse EKM
Gulvtype	n.s.
Underlag	***
Staldsystem	***
Tagtype	**
Levealder	n.s.
Byld i hvid linje	n.s.
Løs hvid linje	.
Tånekrose	n.s.

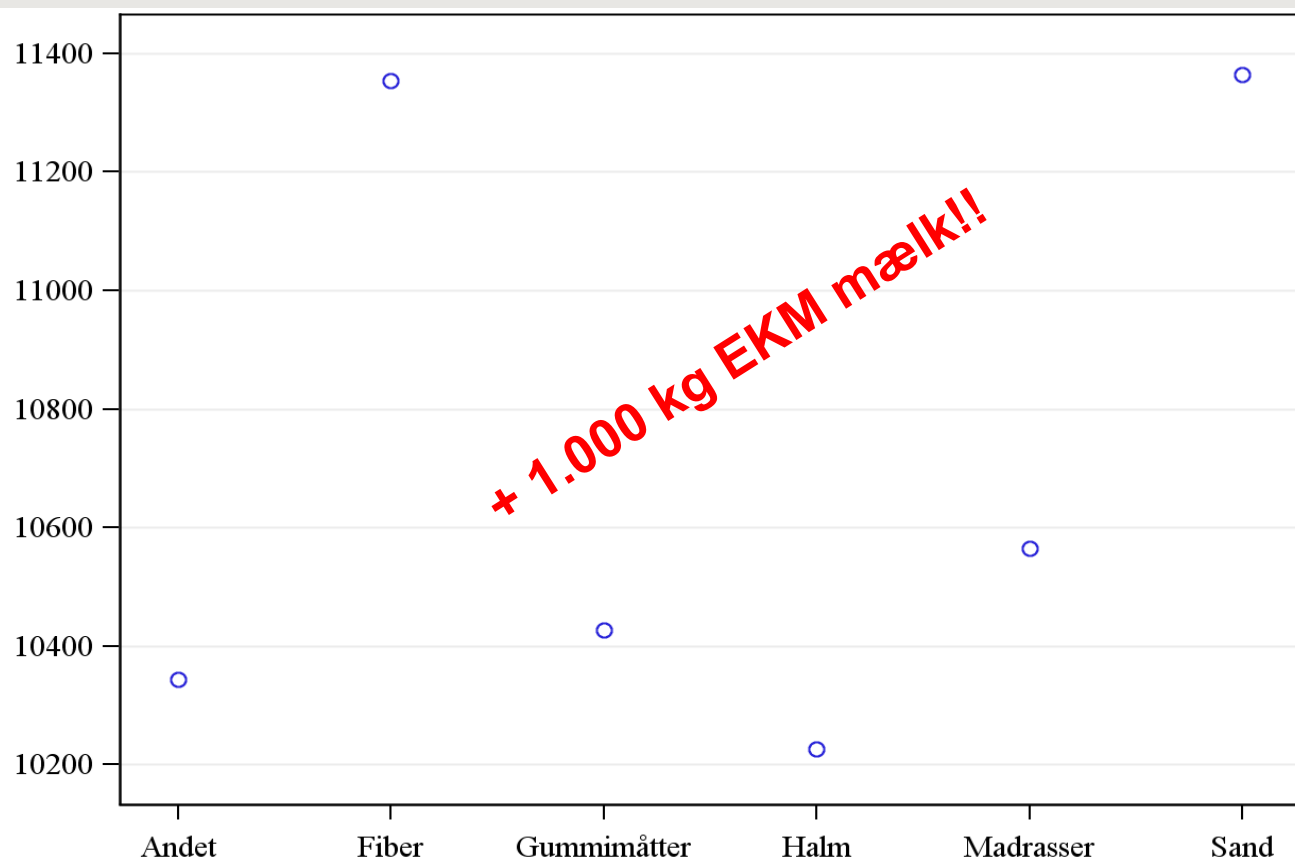
Sammenhæng mellem stald og ydelse i data?

	Ydelse EKM
Underlag * Gulvtype	n.s.
Underlag * Levealder	n.s.
Underlag * Byld i hvid linje	n.s.
Underlag * Løs hvid linje	.
Underlag * Tånekrose	***

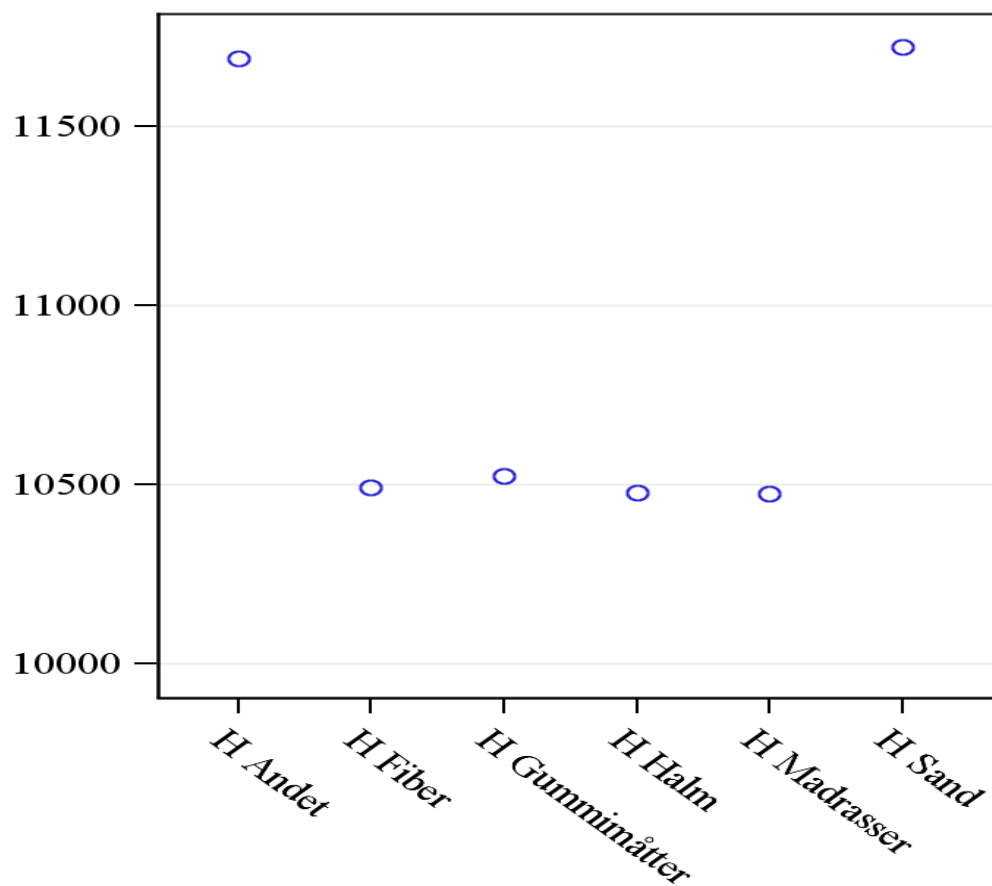
Ydelse ved forskellig staldsystem

Ydelse ved forskellig underlag

Ydelse ved forskellig underlag og forekomst af tånekrose

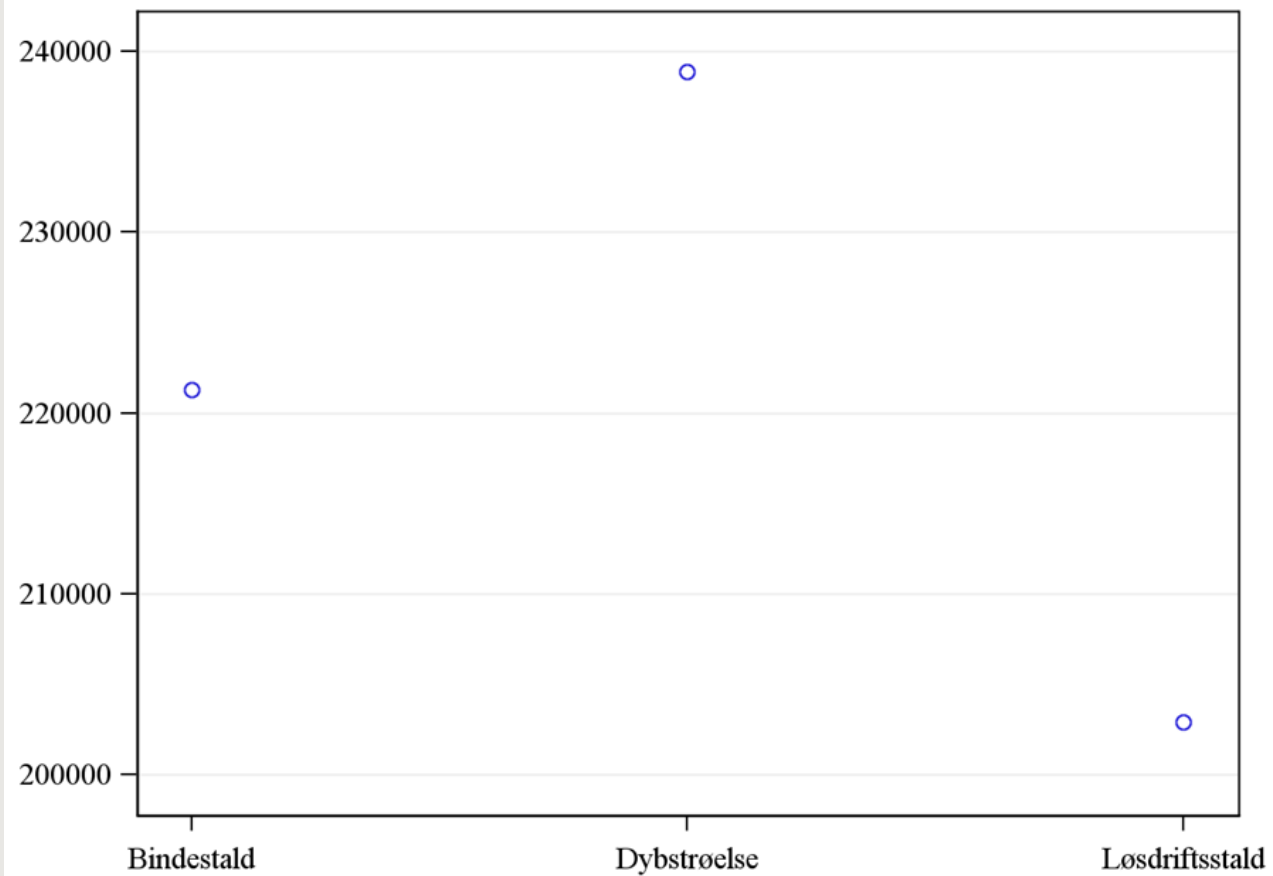

H: Høj andel
tånekroser

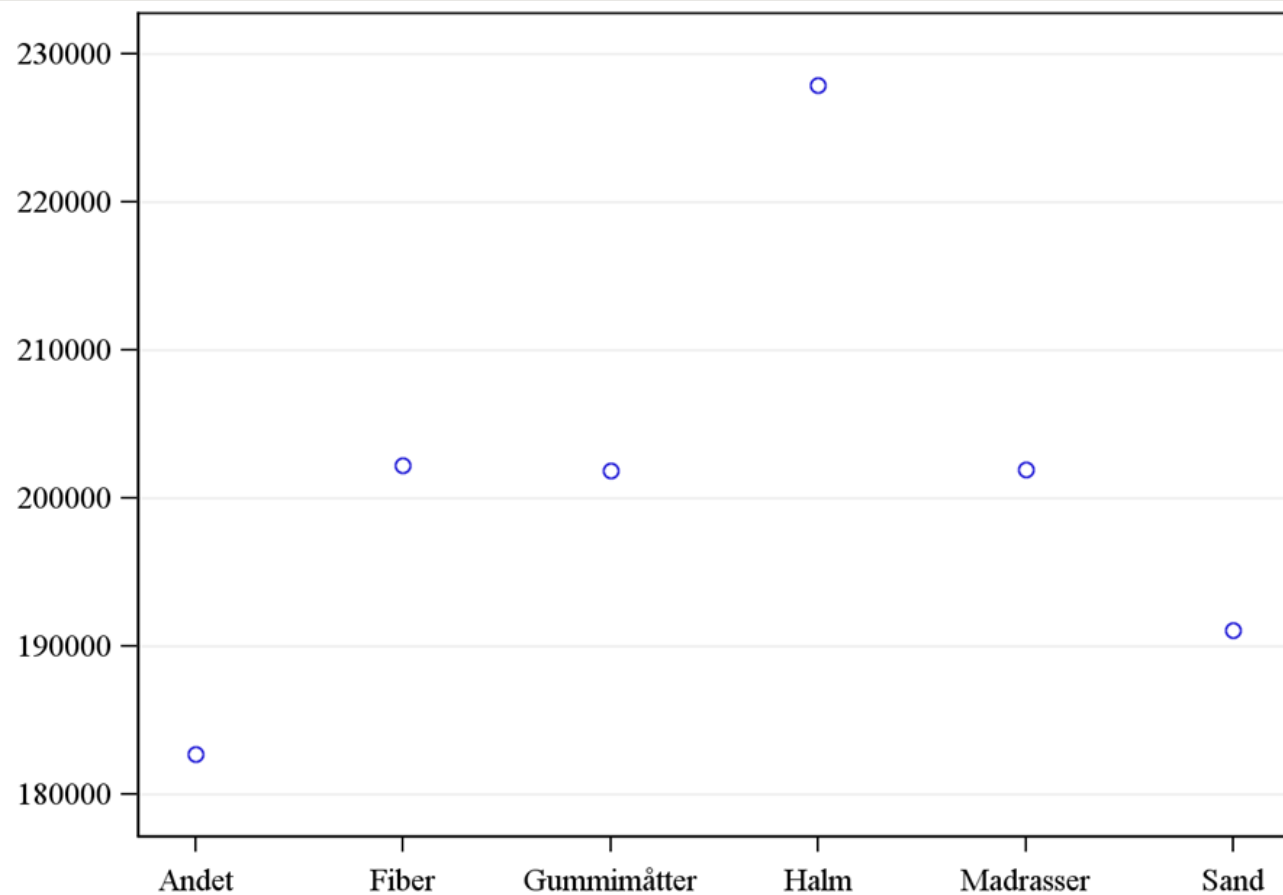
Sammenhæng mellem stald og celletal i data?

	Celletal
Gulvtype	n.s.
Underlag	***
Staldsystem	***

Celletal ved forskellig staldtype

Celletal ved forskellig underlag

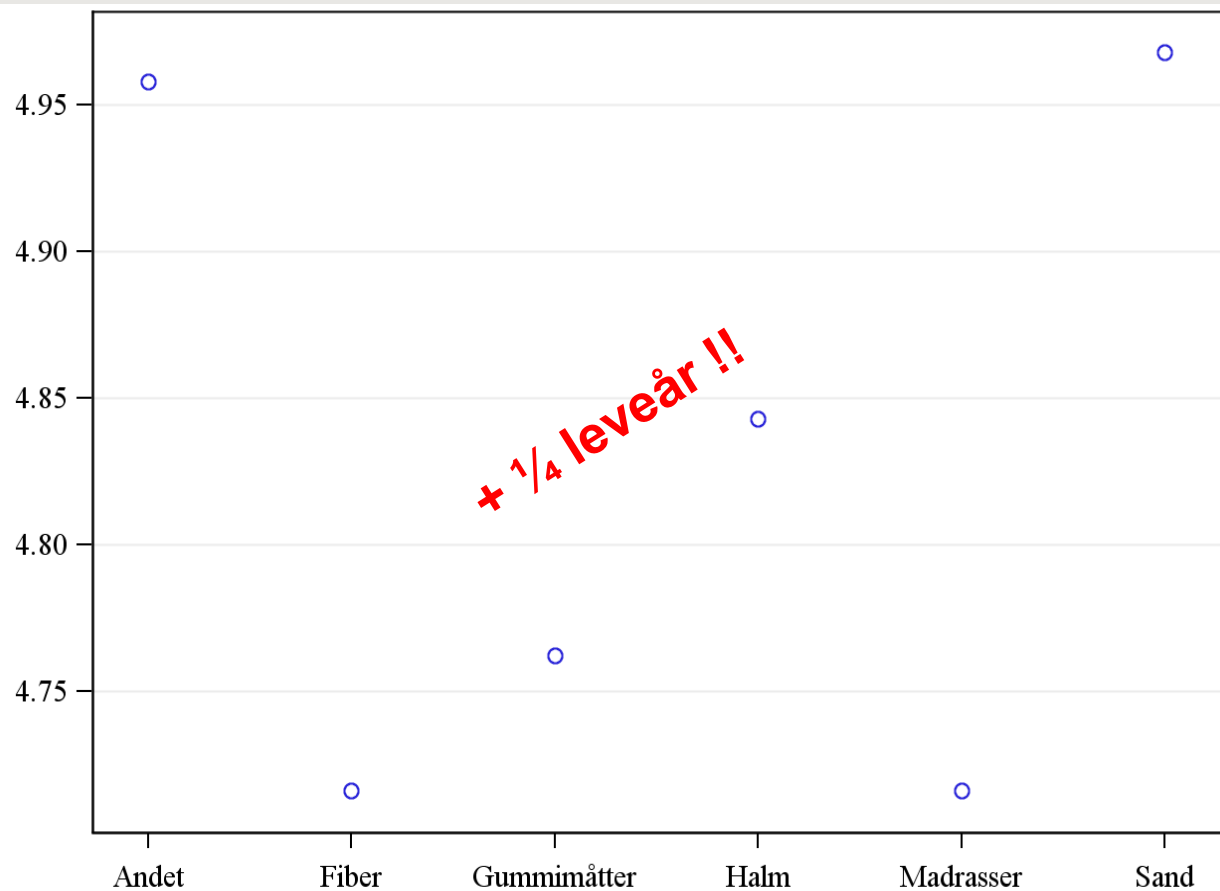
Sammenhæng mellem stald og levealder i data?

	Levealder
Gulvtype	n.s.
Underlag	***
Staldsystem	n.s.
Skraber	n.s.
Tagtype	n.s.

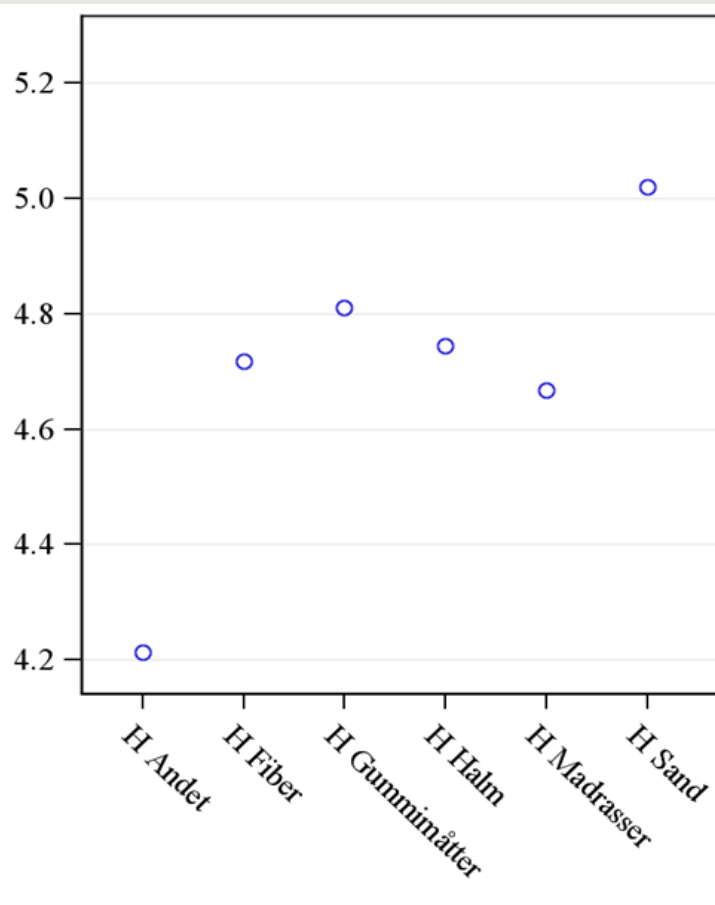
Sammenhæng mellem stald og levealder i data?

	Levealder
Underlag * Gulvtype	n.s.
Underlag * Byld i hvid linje	n.s.
Underlag * Løs hvid linje	*
Underlag * Tånekrose	n.s.

Levealder ved forskellig underlag

Levealder ved forskellig underlag og forekomst af løs hvid linje

H: Høj andel af løs hvid linje

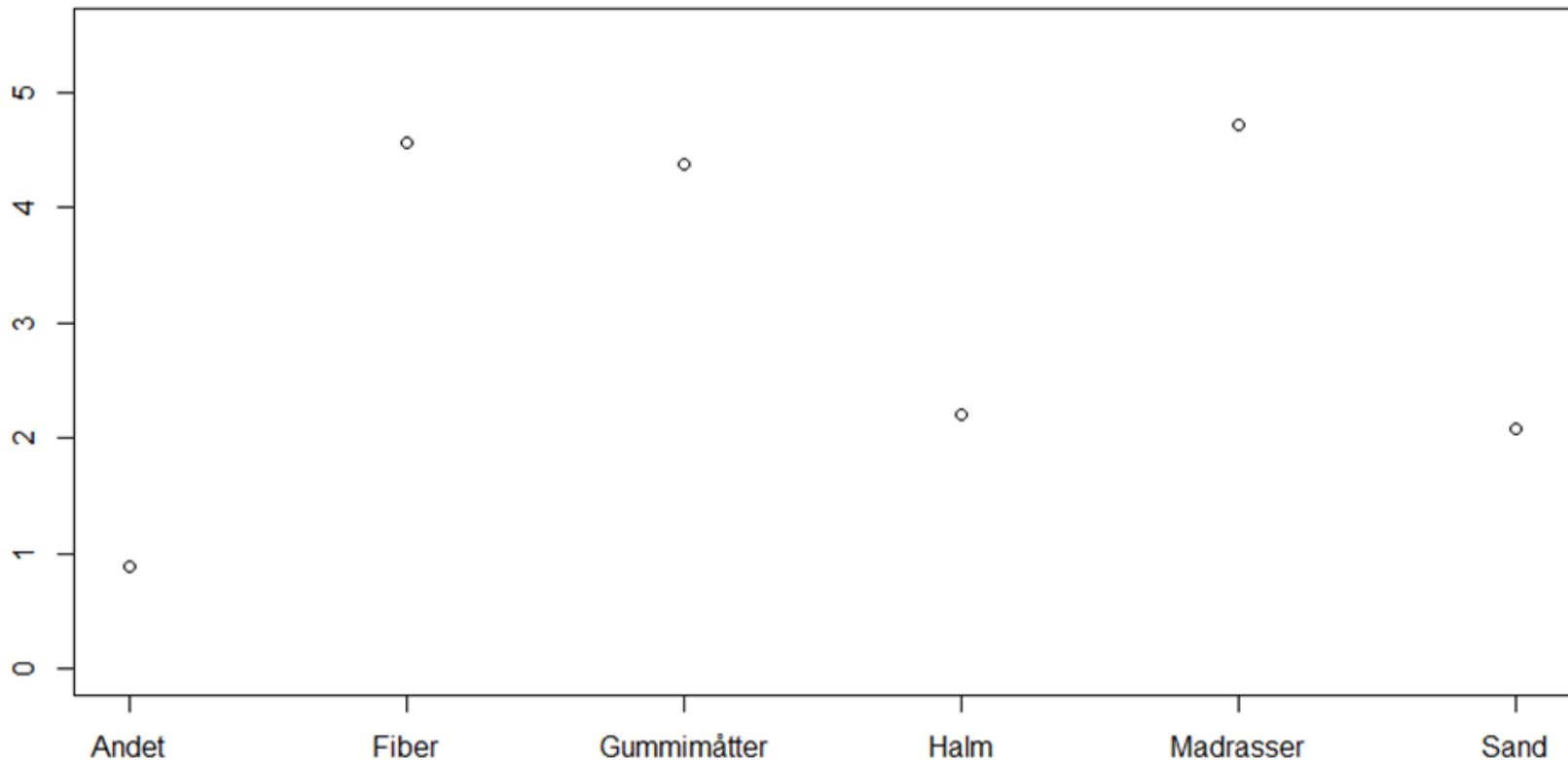
Sammenhæng mellem stald og kodødelighed i data?

	Kodødelighed
Gulvtype	.
Underlag	n.s.
Tagtype	n.s.

Sammenhæng mellem stald og lemmelidelser i data?

	Byld hvid linje	Løs hvid linje	Tånekrose
Gulvtype	n.s.	n.s.	n.s.
Underlag	**	n.s.	n.s.
Staldsystem	***	**	***
Skraber	.	n.s.	n.s.
Tagtype	n.s.	n.s.	*

Lemmelidelse (byld i hvid linje) ved forskellig underlag

Sammenhænge mellem stald og sundhed

Ydelse er bl.a. afhængig af

- Staldtype → + 1.000 kg ved løsdrift
- Underlag → + 1.000 kg ved sand
- Lemmelidelser → håndteres bedst ved blødt underlag
- Men ikke gulvtype, levealder

Sammenhænge mellem stald og sundhed

Cellletal er bl.a. afhængig af

- Underlag → - 20-40.000 celler ved sand
- Staldsystem → - 20-40.000 celler ved løsdrift
- Gulvtype/underlag/staldsystem
 - Gulv med dræn/spalter og sandsenge
- Men ikke gulvtype alene....

Sammenhænge mellem stald og sundhed

Levealder er bl.a. afhængig af

- Underlag → +1/4 leveår ved sand eller halm i sengebåse
- Men ikke stald, gulvtype....

Lemmelidelser er bl.a. afhængig af

- Underlag → færre bylder i hvid linje ved blødt leje i sengebåse

Sådan skal din stald se ud!

Ny stald til holdbare køer med høj ydelse og lavt celletal

Staldsystem

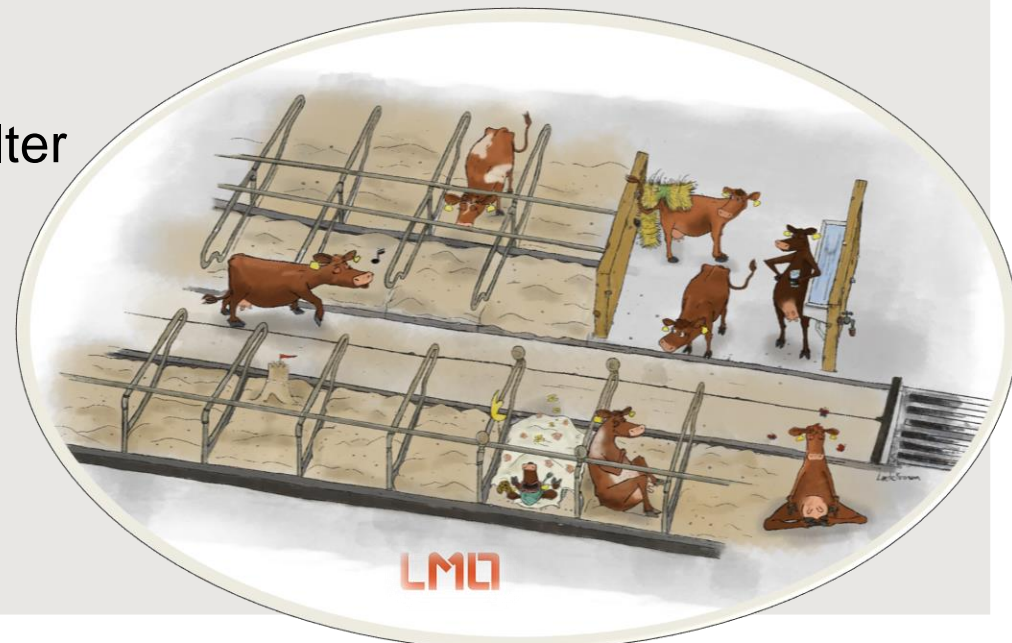
- Løsdriftsstald med sengebåse

Gulvtype

- Fast gulv med dræn eller spalter

Underlag

- Kumme med sand
(halm/kridt el. (fiber))

Men det kræver stadig arbejde...
Tomme kummer = skader!

Hvis nu kummer ikke er en løsning?

Madrasser kan stadig være et alternativ

- Hvor der ikke kan håndteres sand eller store mængder strøelse i anlægget

Der skal **altid** strøelse på madrasser

Madrassernes levetid: 5-8-10 år?

Kommentar eller spørgsmål?

